

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/94/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117219681
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117219681.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne V. Q., C.. XX.XX.XXXX, S. A. XX, XXX XX M., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného AK Antol, s.r.o., Hviezdoslavova 546/14, Pezinok, IČO: 47 257 024, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 299,33 eura takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 200 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.08.2017 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 299,33 eura a náhrady trov konania.
2. V žalobe tvrdila, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. XC/XXX/XXXX o vydanie bezdôvodného obohatenia bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná. Súd prvej inštancie žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel, žalobu zamietol iba v časti úrokov z omeškania nad výšku 5,05 % ročne, preto mala úspech v prevažnej miere. Ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musela brániť podaním žaloby. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať funkciu relutárnu. Keďže žalobkyňa je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza právnej normy, finančné zadostučinenie požaduje vo výške 1 299,33 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť.
3. Žalobkyňa ako dôkaz označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. XC/XXX/XXXX zo dňa 28.12.2015 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 30.03.2017.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že žalobkyňa bola síce úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, keď namietala nedostatok náležitosti úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (rozpís splátok na istinu, úroky a iné poplatky), avšak súčasná rozhodovacia prax súdov vzhľadom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15 neuznáva absenciu rozpisu splátok ako dôvod pre záver, že zmluva o spotrebiteľskom úvere môže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov. Účelom možnosti spotrebiteľa domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia je, aby dodávateľ nepokračoval v nečestných praktikách. Žalovaný poukázal na to, že po 01.11.2016 (deň rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C - 42/15) došlo k zásadnej zmene rozhodovacej praxe súdov v otázke posudzovania absencie náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný neporušil práva spotrebiteľky - žalobkyne a nie je osobou zodpovednou za porušenie práva spotrebiteľa. Zároveň poukázal na to, že v konaní pred Okresným súdom Prešov vo veci sp. zn. XC XXX/XXXX so skutkovo a právne totožným predmetom konania ako v konaní sp. zn. XC XXX/XXXX rovnaký sudca žalobu zamietol Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. XXCo XX/XXXX - XX rozhodnutie

súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovaný dal do pozornosti povinnosť súdov rozhodovať v obdobných veciach rovnako a tým zachovávať právnu istotu a predvídateľnosť práva, pričom ak sa súd odkloní od rozhodnutia v obdobnej veci, musí tento odklon dostatočne odôvodniť. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Odon 45/1997, podľa ktorého je primeranosť výšky peňažnej formy potrebné posudzovať v závislosti od konkrétnych podmienok každého jednotlivého prípadu, a to zo subjektívnych ako aj objektívnych hľadísk. Objektívnymi hľadiskami sú najmä závažnosť a intenzita protiprávneho konania. Subjektívnymi hľadiskami sú miera zavinenia subjektu, motív konania, okolnosti ako k protiprávnemu konaniu došlo a správanie sa škodcu vo vzťahu k upozorneniam a požiadavkám poškodeného. Žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť výšky primeraného finančného zadosťučinenia žiadnymi subjektívnymi ani objektívnymi hľadiskami, preto žalovaný považuje jej nárok za neoprávnený v celej výške.

5. Súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní konanom dňa 13.12.2017 za prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného, ktorí zotrvali v plnom rozsahu na svojich písomných vyjadreniach. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

6. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. XC/XXX/XXXX - zo dňa 28.12.2015 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu 1 299,33 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 01.10.2015 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v prospech jej právneho zástupcu (výrok III.). V odôvodnení poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co 159/2013 zo dňa 18.02.2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE 313/2010 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co 523/2014, ktoré zaujali k ust. § 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a totožnému § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov u každej tejto položky. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že nedostatok náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. spôsobuje, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov.“ Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku I. a III. dňa 11.05.2017 a vo výroku II. dňa 25.02.2016.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 21Co 104/2016 - 63 zo dňa 30.03.2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 9C 371/2015 - 33 zo dňa 28.12.2015 vo výroku I. a III. V odôvodnení okrem iného uviedol, cit.: „Ustanovenie § 4 ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. Jednou z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ). Zákonom stanovené presné členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj nároky, na ktoré nemá právo. Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 3 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Špecifikácia má svoj význam z dôvodu transparentnosti plnenia. V prípade neplatnosti napríklad poplatku spotrebiteľ nemá v zmluvách veriteľa presne uvedenú časť splátky po odpočítaní prípadnej neplatnosti poplatku. To isté platí aj v prípade neplatnosti časti o úrokoch. Spotrebiteľ by sa dostal do stavu právnej neistoty vo vzťahu k otázke, akú časť splátky má platiť v prípade neplatnosti úrokov. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v posúdení zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako bezúročného a úveru bez poplatkov (§ 4 ods. 3 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy o úvere). V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom z ust. § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky, má dodávateľ v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelene), pričom za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu

úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške tieto úroky platí.“

8. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. XC XXX/XXXX - 23 zo dňa 22.12.2016 žalobu žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v obdobnej veci zamietol. V odôvodnení poukázal na závery Európskej komisie ako aj Slovenskej republiky vo veci vedenej pred Súdny dvorom Európskej únie sp. zn. C-42/15, s ktorými sa stotožnil.

9. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 11Co 39/2016 - 49 zo dňa 11.04.2017 rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 9C 404/2015 - 23 zo dňa 22.02.2016 ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že, cit:“ V zmysle rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účel splatenia. Z čl. 10 ods. 2 písm. i) a čl. 10 ods. 3 uvedenej Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Uvedené rozhodnutie však rieši aj otázku neuvedenia niektorých informácií, ktoré sa týkajú podmienok vrátenia poplatkov spojených s úverom v zmluve o úvere s tým, že Súdny dvor tiež rozhodol, že vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa sledovaný Smernicou Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov a iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, zmenenej a doplnenej Smernicou 98/7/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16.2.1998 v záujme boja proti nespravodlivým úverovým podmienkam a na to, aby sa dlžníkovi umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, čl. 4 uvedenej Smernice vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku, pričom porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte Smernice 2008/48 môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku tohto veriteľa na úroky a poplatky. Takýto podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti ako je ročná percentuálna miera nákladov, počet a frekvencia splátok, ako aj prípadná existencia notárskych poplatkov a prípadne požadované záruky a poistenie. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle čl. 23 Smernice 2008/48 a judikatúry pripomenutej v bode 63 tohto rozsudku. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak v súlade s touto vnútroštátnou právnou úpravou uplatnenie takejto sankcie vyvolá voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí spomedzi náležitostí upravených v čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku. Za týchto okolností potom súd uviedol, že čl. 23 Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto Smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Odvolací súd so zreteľom na uvedené rozhodnutie má za to, že predmetná zmluva o úvere mala všetky náležitosti v zmysle zákona, na základe ktorých žalobkyňa mohla posúdiť rozsah svojho záväzku, a preto nebolo nevyhnutné, aby jednotlivé splátky boli rozčlenené na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.“

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, (bankou) pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov.

12. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

13. Povinnosť ex offa skúmať náležitosti spotrebiteľskej zmluvy vyplýva tak z vnútroštátnej právnej úpravy (zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) ako aj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (porov. C-240 až 244/98 Océano Gruppo editoriale). Prezdôraznenie súd poznamenáva, že dokonca aj v insolvenčnom konaní sa takáto ex offa kontrola musí umožniť, z ktorého dôvodu bola pre porovnanie česká právna úprava tomu brániaca vyhlásená za euronekonformnú (C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová c/a FINWAY a.s.). O to viac sa takáto kontrola musí vykonať v bežnom spore zo spotrebiteľskej zmluvy.

14. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o úvere. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. XC/XXX/XXXX - 33 zo dňa 28.12.2015 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 1 299,33 eura s príslušenstvom s poukazom na to, že viaceré odvolacie súdy považovali rozpis jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky za obligatórnu súčasť spotrebiteľskej zmluvy. Rozsudok bol potvrdený odvolacím súdom s odôvodnením, že spotrebiteľ má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach a akú sumu z toho platí na úroky, prípadne na poplatky, teda z dôvodu transparentnosti.

15. Pokiaľ teda ide o dôvodnosť žaloby vo veci samej súd poukazuje na to, že úspech žalobkyne ako spotrebiteľky v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia je nespochybniteľnou skutočnosťou. Rozsudok o priznaní bezdôvodného obohatenia bol preskúmaný odvolacím súdom, ktorý ho vyhodnotil ako vecne správny. Preto súd s poukazom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka na súde úspešne uplatnila porušenie práva, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Súd preto vyhodnotil nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle satisfakcie za to, že sa domáhala voči dodávateľovi na súde svojich práv ako dôvodný.

16. Žalovaný namietal, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorú ani nepreukázala. K tomu súd poukazuje na ust. § 3 ods. 5 veta posledná Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorého kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je ujma. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť v danom prípade vyplýva z vyššie citovaného rozsudku sp. zn. XC/XXX/XXXX. Zákon nevyžaduje pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

17. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky (tak ako bolo súdom právoplatne rozhodnuté), súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti.

18. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, súd zohľadnil skutočnosť, že judikatúra prvoinštančných ako aj odvolacích súdov k problematike rozpisu splátok na istinu, úroky a iné poplatky ako povinnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy zaujala rozdielne stanoviská (napr. Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 10Co 158/2013, Krajský súd v Prešove sp. zn. 7Co 220/2014, sp. zn. 21Co 104/2016, Krajský súd v Trnave sp. zn. 10 CoE 313/2010, Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 6Co 523/2014 judikovali, že rozpis splátok na istinu, úroky a iné poplatky je nevyhnutný a Krajský súd v Prešove sp. zn. 11Co

39/2016, sp. zn. 9Co 48/2017, Krajský súd v Košiciach sp. zn. 3Co 344/2015, sp. zn. 6Co 281/2016 zaujali opačný názor).

19. Súd sa nestotožňuje s názorom žalobkyne v tom smere, že výška primeraného finančného zadostučinenia musí byť v každom jednom prípade totožná s výškou priznaného bezdôvodného obohatenia. Takýto názor by neumožnil zohľadňovať konkrétny skutkový stav tej - ktorej veci, čo by viedlo k prílišnému formalizmu. Zákon hovorí o „primeranom“ finančnom zadostučinení, čo podľa názoru súdu má umožniť súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu.

20. V danom prípade bola žalobkyňa úspešná pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 299,33 eura s príslušenstvom. Na tomto mieste súd upriamuje pozornosť na to, že primerané finančné zadostučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Odon 4597). O to viac nemožno chápať primerané finančné zadostučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobkyni hrozila. Preto neobstojí tvrdenie žalobkyne, ktorá odvodzuje výšku primeraného finančného zadostučinenia zo sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadostučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu (ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami), je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadostučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobkyňa okrem jediného argumentu (= požaduje to, o čo sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť) pred súdom neprodukovala žiadne iné tvrdenia ohľadom požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia.

21. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo 652/2001, podľa ktorého, cit: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Primeraným finančným zadostučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihliadať iba na priznané bezdôvodné obohatenie, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

22. V danom prípade ako už bolo uvedené vyššie judikatúra súdov nebola (a doposiaľ ani nie je) jednotná pokiaľ ide obsahové náležitosti spotrebiteľskej zmluvy týkajúce sa rozpisu jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky. Z tohto dôvodu ako aj z dôvodov vyššie uvedených (v bode 19-21) súd nepovažoval za dôvodné a ani za spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške bezdôvodného obohatenia.

23. Súd považoval v danom prípade za spravodlivé priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 eur. Pri porovnaní s inými prípadmi, keď napr. spotrebiteľská zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti, o ktorých nie sú žiadne pochybnosti, že ich musí obsahovať (napr. výšku úrokovej sadzby, ročnú percentuálnu mieru nákladov, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov...), za stavu, keď v danom prípade ani judikatúra súdov nie je jednotná ohľadom rozpisu splátok a za situácie, keď žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie o výške primeraného finančného zadostučinenia, sa javí byť finančné zadostučinenie vo výške 200 eur v tomto konkrétnom prípade ako primerané.

24. Možno preto zhodnotiť, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 200 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke primeranú satisfakciu. Súd na záver pripomína, že inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 137/2016 zo dňa 24.05.2017). Z týchto dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 200 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

25. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal ňou požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).